

Metodické poznámky

Publikace obsahuje údaje přepočtené na území krajů platné k 1.1.2009.

Údaje uvedené v publikaci se týkají všech obyvatel, kteří mají na území České republiky trvalé bydliště a to bez ohledu na jejich státní občanství, od roku 2001 – v návaznosti na Sčítání lidu, domů a bytů 2001 – včetně cizinců s tzv. dlouhodobým pobytem (tj.s pobytem na základě víza nad 90 dnů, podle zákona č.326/1999 Sb., o pobytu cizinců) a cizinců s přiznaným azylem (podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) na území ČR. Od 1.5.2004, v návaznosti na tzv. Euronovelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se údaje týkají občanů zemí EU s přechodným pobytem na území ČR a občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem.

U všech údajů s věkem je vždy uveden dokončený věk. Není-li uvedeno jinak, jsou údaje o věku (event. rozdílu věků) v rocích. Délka života ve dnech u zemřelých kojenců je kalendářním věkem, tj. rozdílem data narození a úmrtí.

Územní členění výsledků zpracování za kraje vychází z ústavního zákona č.347/1997 Sb., o vytvoření VÚSC (a jeho novely č.176/2001) a zákona 387/2004 Sb., o změnách hranic krajů. Zákonem 387/2004 Sb., bylo přesunuto 25 obcí (Borač, Borovník, Černvír, Dolní Loučky, Doubravník, Drahonín, Horní Loučky, Kaly, Katov, Křižínkov, Kuřimská Nová Ves, Kuřimské Jestřabí, Lubné, Nedvědice, Níhov, Olší, Pernštejnské Jestřabí, Rojetín, Řikonín, Senorady, Skryje, Tišnovská Nová Ves, Újezd u Tišnova, Vratislávka a Žďárec) z kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce (Huzová, Moravský Beroun, Norberčany) z Moravskoslezského kraje do Olomouckého kraje. V prvním z mezikrajských přesunů je 22 obcí, jejichž vymezení se v období zde sledovaném nezměnilo. Do obce Doubravník byla ve sledovaném období začleněna, dříve samostatná obec Křižovice, do obce Kuřimská Nová Ves obec Prosatín a do obce Kuřimské Jestřabí obec Blahoňov. I tyto začleněné obce byly pojaty, za roky kdy byly samostatné, do přepočtů.

Počet obcí podle velikosti

Obce jsou do velikostních skupin zařazeny podle počtu obyvatel k 31.12. příslušného roku.

Přehled pohybu obyvatelstva

Střední stav obyvatel je zde počet obyvatel o půlnoci z 30.6. na 1.7. příslušného roku. Stav obyvatel k 31.12. příslušného roku počet obyvatel ve 24.00 hodin uvedeného dne.

Mrtvorozenost je počet mrtvě narozených dětí připadající na 1 000 celkem narozených. Kojenecká úmrtnost je počet dětí zemřelých do 1 roku na 1 000 živě narozených, novorozenecká úmrtnost je počet dětí zemřelých do 28 dnů, připadající na 1 000 živě narozených.

Přirozený přírůstek je rozdílem živě narozených a zemřelých, přírůstek stěhováním je rozdílem přistěhovaných a vystěhovaných. Celkový přírůstek je součtem přirozeného přírůstku a přírůstku stěhováním a zároveň rozdílem stavu k 31.12. daného roku a stavem k 31.12. předchozího roku.

Počet obyvatel podle pohlaví a věku

Údaje jsou podle stavu k 31.12. uvedeného roku. Index stáří je v této tabulce počet osob starších 65 roků na 100 osob ve věku 0-14 roků.

Sňatky

V demografické statistice ČR je považováno za sňatek uzavření manželství, za něž zaslala zpravodajská jednotka (matrika) statistické hlášení Obyv 1-12 o uzavření manželství. Sňatky jsou územně tříděny (zde do krajů) podle místa trvalého bydliště ženicha.

Rozvody

V demografické statistice ČR je za rozvod považován zánik manželství, o kterém zaslala zpravodajská jednotka (soud) statistické hlášení o rozvodu Obyv 4-12 příslušnému krajskému soudu a o kterém je ve statistickém hlášení konstatováno, že manželství bylo rozvedeno. Rozvody jsou územně tříděny (zde do krajů) podle posledního společného bydliště manželů. Příčinu rozvratu manželství zjišťuje soud a třídí je podle deseti kódů, zvláště za příčiny rozvratu manželství na straně muže a za příčiny rozvratu manželství na straně ženy.

Narození

V demografické statistice ČR je považováno za narozenou osobu dítě, o jehož narození zaslala vykazující jednotka (matrika) statistické hlášení o narození Obyv 2-12. Kritéria, určená pro definici živě, resp. mrtvě narozeného dítěte jsou stanovena vyhláškou ministerstva zdravotnictví ČSR č.11/1988 ze dne 22.ledna 1988. Narození jsou územně tříděni (zde do krajů) podle místa trvalého bydliště matky. Úhrnná plodnost představuje počet živě narozených dětí, které by připadaly na ženu během celého jejího reprodukčního věku (15-49 let), pokud by se během tohoto období neměnily míry plodnosti žen podle věku a zůstaly na úrovni daného roku.

Mrtvorozenost je počet mrtvě narozených dětí na 1 000 všech narozených dětí.

Předmanželská koncepce je podíl manželsky narozených dětí prvního pořadí počatých před sňatkem (narozených v době trvání manželství 0-7 měsíců), ze všech manželsky narozených prvního pořadí.

Potraty

Tabulky za potraty jsou zpracovány ze souboru dat, který ČSÚ přebírá od Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS) a to včetně odlišného členění žen dle rodinného stavu (ÚZIS používá i stav družka). Úhrnná potratovost představuje počet potratů, které by připadaly na každou ženu během celého jejího reprodukčního věku (15-49 let), pokud by se během tohoto období neměnily míry potratovosti žen podle věku a zůstaly na úrovni daného roku.

Zemřelí

Za zemřelou osobu je v demografické statistice ČR považována osoba, za niž vykazující jednotka (obecní nebo městský úřad pověřený vedením matricy) zaslala Statistické hlášení o úmrtí (Obyv 3-12).

Kojenecká úmrtnost je počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí. Novorozenecká úmrtnost je počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí.

Údaje o zemřelých podle příčin smrti jsou tříděny podle Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění 10.decenální revize (MKN-10).

Naděje dožití (též střední délka života) vyjadřuje počet roků, který v průměru ještě prožije osoba právě uvedeného věku za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání, zjištěný úmrtnostní tabulkou, zkonstruovanou pro daný kalendářní rok nebo jiné (zpravidla delší) období. Pro ČR jsou uvedeny údaje příslušného roku, pro kraje je používán průměr za dvouleté období, zde 1999-2000 atd., až 2007-2008. Údaj je zde uveden ve sloupci druhého z roků, ze kterých je údaj vypočten (např. údaj za roky 1999-2000 je uveden ve sloupci roku 2000, atd.). V publikaci je uveden ukazatel naděje dožití při narození (e^0) a naděje dožití ve věku 60 roků (e^{60}).

Stěhování

Do údajů o stěhování jsou zahrnuty změny trvalého bydliště z obce do obce. Sleduje počet případů stěhování, nikoli počet stěhujících se - někteří se mohli stěhovat dvakrát nebo vícekrát. Statistické hlášení

o stěhování (Obyv 5-12), zasílala do roku 2004 Českému statistickému úřadu za stěhování občanů ČR ohlašovna pobytu v obci, do které se občan přistěhoval, pro stěhování cizinců je vykazující jednotkou Okresní oddělení Cizinecké a pohraniční policie. Od roku 2005 přebírá ČSÚ údaje o stěhování obyvatelstva z Ministerstva vnitra – informačního systému evidence obyvatelstva.

Zde je pro stěhování do kraje použito termínu přistěhovalí do kraje a pro stěhování z kraje termínu vystěhovalí z kraje, přičemž v obou případech je myšleno stěhování přes hranice kraje (tedy včetně zahraničního stěhování). Za roky 1999-2000 je v zahraničním stěhování zahrnuto stěhování všech osob (včetně cizinců) s místem trvalého pobytu v České republice a od 1.1.2001 všech občanů ČR s trvalým pobytem na území ČR, cizinců s povolením k trvalému pobytu na území ČR, cizinců s vízem nad 90 dní a cizinců s azylem na území ČR. Vnitrokrajským stěhováním je myšleno stěhování uvnitř krajů (tzn. ne přes hranice kraje) a je rozděleno na stěhování mezi okresy kraje a mezi obcemi okresu (tj. uvnitř okresu, tedy ne přes hranice okresu). V kraji Hlavní město Praha vnitrokrajské stěhování není.

Použité značky v tabulkách

- ležatá čárka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
- . tečka na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
- x ležatý křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů
- 0 nula je použita pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky